

POLITICA ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE

Data intrării în vigoare: 01.11.2024

Prezentul document este proprietatea intelectuală a societății S.A. „Drumuri-Soroca” în conformitate cu legislația în vigoare. Orice formă de reproducere, utilizare parțială sau totală a acestuia, este permisă numai cu acordul scris al Directorului societății

S.A. Drumuri-Soroca	Elaborat	Aprobat	Ediția	Revizia
Nume	Agent achiziții	Director	1	0
Data	01.11.2024	01.11.2024		
Semnătura				

Procedura de management	Cod PM PAA1.0
POLITICA ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE	Revizia: 0 Ediția: 1

CONTEXTUL

Managementul riscurilor de fraudă și corupție este un instrument pro-activ de prevenire a fraudelor și manifestărilor de corupție în activitatea S.A., „Drumuri – Soroca”, precum și de asigurare a unui climat de integritate instituțional și profesional prin evaluarea vulnerabilităților și măsurilor anticorupție implementate. Responsabilitatea conducătorului entității publice de a asigura un management eficient al riscurilor de fraudă și corupție derivă din prevederile Legii integrității, nr.82/25.05.2017, Legii privind controlul financiar public intern, nr. 229/23.09.2010 și a Standardelor naționale de control intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.189/05.11.2015, inclusiv SNCI 1 ”Etica și Integritatea” și SNCI 9 ”Managementul riscurilor”.

S.A., „Drumuri – Soroca” nu tolerează conduita interzisă (și anume corupția, fraudă, coluziunea, constrângerea, obstrucționarea, conflictul de interese, utilizarea abuzivă a resurselor sau activelor, etc.) în activitățile sau operațiunile sale.

SCOPUL POLITICII

Politica antifraudă și anticorupție a S.A. „Drumuri – Soroca” are scopul de a crea și a dezvolta un mediu instituțional intern, care să favorizeze inhibarea fraudei și corupției prin responsabilizarea întregului personal al S.A. „Drumuri – Soroca” de a contribui la consolidarea acestui mediu prin sporirea gradului de conștientizare a riscurilor și a consecințelor de fraudă și corupție. Totodată, politica antifraudă și anticorupție are ca scop și prezentarea unei clarități angajaților S.A. „Drumuri – Soroca”, că este interzisă orice activitate ilegală, inclusiv fraudă în beneficiul ministerului ori beneficiul personal obținut ilegal sau imoral precum și oferirea unui mediu adecvat angajaților și persoanelor din exterior de a raporta/comunica problemele suspecte cu comportament fraudulos, corupt, infracțional și asigurarea că toate activitățile frauduloase suspectate vor fi pe deplin investigate. Prezenta Politică de asemenea urmează să contribuie la consolidarea și amplificarea activităților de control intern managerial, care să ajute la detectarea și prevenirea fraudei și altor activități ilegale desfășurate în detrimentul intereselor financiare, patrimoniale și de imagine.

DOMENIUL DE APLICARE

La nivelul S.A. „Drumuri – Soroca” trebuie în special să se asigure că fraudă, corupția și conflictele de interese sunt prevenite, depistate și corectate și că finanțarea dublă din cadrul mecanismului este evitată. Prezenta politică se aplică asupra tuturor fraudelor sau suspiciunilor de fraudă, care implică angajații S.A. „Drumuri – Soroca”, inclusiv în raport cu alte entități publice, beneficiari finali, operatori economici, și/sau alte părți, cu relații de natură financiară și/sau nonfinanciară. Activitatea de investigare a fraudei/suspiciunii de fraudă va fi efectuată indiferent de nivelul riscului implicat, poziția/postul ocupat, de circumstanțe și sau relația părții implicate cu S.A. „Drumuri – Soroca”.

TERMENI ȘI DEFINIȚII

- În sensul Legii integrității, nr.82/25.05.2017, Legii privind controlul financiar public intern, nr.229/23.09.2010 și al prezentului Ghid metodologic, următoarele noțiuni semnifică:
- *managementul riscurilor de fraudă și corupție* - procesul desfășurat în cadrul entității publice prin care are loc identificarea, înregistrarea, evaluarea, controlul, monitorizarea și raportarea riscurilor de fraudă și corupție;
- *risc de fraudă și corupție* – probabilitate de producere a unei fraude sau manifestări de corupție prin care este afectată realizarea obiectivelor entității publice;
- *manifestări de corupție* – actele de corupție și cele conexe lor, precum și faptele coruptibile, specificate la cap. VI din Legea integrității, nr.82/25.05.2017;
- *fraudă* – act ilegal caracterizat prin înșelătorie, disimulare sau trădare a încrederii, comis de o persoană sau entitate publică în scopul obținerii de mijloace bănești, bunuri/valori sau servicii ori al eschivării de la efectuarea plăților, pentru a-și asigura un avantaj personal ori în afaceri;
- *incident de integritate* - manifestare de corupție produsă în împrejurări reale, altă manifestare similară manifestării de corupție, produsă în cadrul unui test de integritate profesională;
- *factor de risc* – circumstanță de orice gen care permite, încurajează, provoacă apariția fraudelor și a manifestărilor de corupție în cadrul entității publice sau care le perpetuează;
- *activitate vulnerabilă* – activitate profesională a agentului public, a cărei desfășurare în cadrul entității publice este amenințată de riscuri de fraudă și corupție;
- *registru riscurilor de fraudă și corupție* - document întocmit în cadrul activității de evaluare a riscurilor de fraudă și corupție, de către persoana sau Grupul de lucru responsabil, cuprinzând descrierea activității vulnerabile/obiectivului specific de activitate al entității publice; riscul de fraudă și corupție care împiedică realizarea activității/obiectivului specific; valoarea riscului; reacția la risc și acțiunea entității publice; responsabilul de acțiune; termenul/perioada de implementare a acțiunii.

POLITICA ȘI CULTURA ANTIFRAUDĂ ANTICORUPȚIE

Conducerea S.A. „Drumuri – Soroca” promovează o politică de toleranță zero în legătură cu fraudă și corupția mobilizând tot personalul entității să acționeze, în permanență, onest, cu integritate și demnitate, să protejeze toate resursele încredințate, să nu facă abuz de poziția ocupată. Politica și cultura antifraudă și anticorupție este promovată de către conducerea S.A. „Drumuri - Soroca, prin următoarele:

- a. Investigarea internă a oricăror semnalări de fraudă/suspiciune de fraudă anonime sau în alt mod, dacă acestea conțin suficiente probe sau detalii privind fraudă comisă sau presupusă;
- b. Implementarea, dezvoltarea și consolidarea unui sistem eficace de control intern managerial;

Procedura de management	Cod PM PAA1.0
POLITICA ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE	Revizia: 0 Ediția: 1

c. Asigurarea prevenirii, detectării și corectării conflictului de interese, fraudei, corupției și dublei finanțări la nivelul reformelor și/sau investițiilor, respectiv;

d. Realizarea de verificări privind evitarea dublei finanțări, inclusiv evaluarea riscului de dublă finanțare;

e. Realizarea de verificări privind achizițiile publice, pe baza unei analize de risc, posibil și prin eșantionare, potrivit prevederilor procedurale ale S.A. „Drumuri – Soroca”;

f. Intreprinderea măsurilor pentru recuperarea oricăror pierderi rezultate din fraudă, inclusiv, printr-o acțiune penală, în cazul constatării indiciilor de fraudă;

g. Realizarea de verificări privind prevenirea și detectarea conflictului de interese la nivelul entităților implicate în execuția bugetară a fondurilor aferente ;

i. Evaluarea riscurilor;

j. Asigurarea securității păstrării bunurilor materiale;

k. Securizarea accesului la sistemele informaționale;

l. Asigurarea transparenței activităților derulate;

p. Sesizarea conducerii S.A. „Drumuri – Soroca” și a organelor abilitate, în cazul identificării unor suspiciuni de fraudă și corupție;

r. Investigarea internă a oricăror semnalări de fraudă/suspiciune de fraudă (anonime sau în alt mod), dacă acestea conțin suficiente probe sau detalii privind fraudă comisă sau presupusă;

CONCEPTUL ȘI EVALUAREA RISCURILOR DE FRAUDĂ ȘI DE CORUPȚE

Angajații S.A. „Drumuri – Soroca” trebuie să evite situații în care interesele proprii să intre în conflict cu funcțiile exercitate, fie că conflictele sunt reale, potențiale sau susceptibile să apară. Frauda, implicit, poate determina pierderi financiare, perturbarea activității S.A. „Drumuri – Soroca” precum și riscul de reputație. Pentru a gestiona adecvat aceste riscuri este importantă și necesară consolidarea continuă a proceselor de activitate, procedurilor aplicabile și sistemelor de control intern existente. La luarea oricărei decizii, fiecare angajat al S.A. „Drumuri – Soroca” trebuie să țină cont de posibilele riscuri operaționale și reputaționale asociate activității respective.

- Procesul de gestionare a riscurilor de fraudă și corupție are drept scop de a permite conducerii S.A. „Drumuri – Soroca” și managerilor operaționali să identifice elementul de nesiguranță privind atingerea obiectivelor stabilite și riscul asociat acestuia, astfel încât să aibă oportunitatea de a spori capacitatea de a adăuga valoare, de a oferi servicii, eficiente și eficace.
- Procesul de gestionare a riscurilor de fraudă și corupție stabilește un cadru general, unitar de evaluare a riscurilor la nivelul acordurilor/contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare/acordurilor de implementare/convențiilor de finanțare, în vederea stabilirii unor măsuri eficiente și proporționale de detectare și prevenire a acestora.
- Gestionarea riscurilor de fraudă și corupție implică 5 acțiuni:
  - Identificarea riscurilor la nivel de compartiment/serviciu/direcție și la nivel de activități, asociați indicatorilor de fraudă;
  - Evaluarea riscurilor prin estimarea impactului și probabilității producerii acestora;
  - Stabilirea măsurilor care urmează a fi întreprinse, în vederea atenuării riscurilor;
  - Prevenirea riscurilor de fraudă, detectarea și raportarea suspiciunilor de fraudă;

Procedura de management	Cod PM PAA1.0
POLITICA ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE	Revizia: 0 Ediția: 1

- Investigarea, corecția și urmărirea penală.
- Riscurile specifice de fraudă care ar trebui evaluate vor fi identificate pe baza cunoștințelor acumulate în urma cazurilor anterioare de fraudă cu care s-au confruntat politicile de coeziune, precum și prin raportare la schemele comune de fraudare recunoscute și recurente.

DETECTAREA, INVESTIGAREA ȘI RAPORTAREA FRAUDELOR / SUSPICIUNILOR DE FRAUDĂ

- Controlul intern este un sistem organizat și implementat de management și întregul personal al S.A. „Drumuri - Soroca, menit să furnizeze o asigurare rezonabilă cu privire la îndeplinirea obiectivelor, având în vedere: eficiența și eficacitatea operațiunilor; conformitatea cu cadrul normativ și regulamentele aplicabile; fiabilitatea, siguranța și integritatea informației.
- Existența unui sistem eficient de control intern, care înglobează activități specifice pentru prevenirea și/sau detectarea precoce a fraudelor, reprezintă un rol important în tratarea riscurilor de fraudă. Un factor important, care contribuie la probabilitatea ca un angajat va avea posibilitatea de a comite un act de fraudă, este oportunitatea. În acest sens trebuie analizate oportunitățile pe care angajații le-ar avea pentru a comite fraudă și să se ia măsuri pentru diminuarea riscurilor.
- Un sistem de management și control eficient și eficace presupune inclusiv activități de verificare la fața locului, în scopul investigării sesizărilor de fraude/nereguli grave și implementarea corespunzătoare și la timp a recomandărilor formulate de organismele de control și audit intern și extern.
- Toate problemele semnificative de integritate sau de conformitate sunt raportate prompt, în conformitate cu politicile și procedurile aplicabile ale S.A.„Drumuri – Soroca”, inclusiv cu prezenta politică. După caz, problemele relevante sunt transmise conducerii S.A.„Drumuri – Soroca”, pentru ca acestea să decidă cu privire la măsurile adecvate care urmează să fie adoptate, împreună cu recomandările specifice cu privire la eventualele măsuri corective și la posibili factori de atenuare a riscurilor, dacă este cazul.
- Conducerea S.A.„Drumuri – Soroca” aplică practici solide pentru gestionarea riscurilor operaționale sub autoritatea responsabilului cu gestionarea riscurilor, în conformitate cu principiile legislației naționale și UE relevante. Acestea cuprind măsuri care permit identificarea, evaluarea, diminuarea și monitorizarea riscurilor operaționale. Riscurile operaționale care prezintă suspiciuni de conduită interzisă și/sau orice alte activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare sunt raportate prompt în conformitate cu politicile și procedurile aplicabile S.A.„Drumuri – Soroca”, inclusiv cu prezenta politică.
- Detectarea fraudelor se realizează prin recepționarea informației din diferite surse, toate sursele de informare trebuie să fie accesibile atât pentru angajații S.A.„Drumuri – Soroca” cât și de persoanele din exterior care au motive să sesizeze suspiciuni de fraudă.
- În scopul aplicării eficiente a politicii și facilitării procesului de investigare, personalul S.A.„Drumuri – Soroca” este încurajat să semnaleze fraude/suspiciuni de fraudă, dacă dispune de astfel de informații.
- Angajatul ce a semnalat o fraudă/suspiciune de fraudă este în drept să rămână anonim. Important este ca informația raportată să fie exactă, cu referințe detaliate cum ar fi:

persoana(ele) implicată(e); fraudă/suspiciunea de fraudă comisă/posibilă de a fi comisă, locul/timpul, alte informații utile.

- Rezultatele controlului vor fi comunicate conducerii S.A., „Drumuri – Soroca” de către echipa de control printr-un raport semnat de către toți membrii.
- Deciziile cu privire la aplicarea corespunzătoare a legislației în vigoare sau sesizarea organelor abilitate respectiv de urmărire penală vor fi luate împreună cu conducerea S.A., „Drumuri Soroca

CONFIDENȚIALITATE

Confidențialitatea informației aferentă actelor frauduloase raportate este importantă pentru a evita deteriorarea reputației persoanelor suspectate, dar ulterior găsite nevinovate. Toate informațiile primite/cunoscute cu privire la fraude/suspiciuni de fraudă vor fi tratate în mod confidențial. Este obligatoriu să se păstreze confidențialitatea datelor cu caracter personal referitoare la persoanele care au sesizat posibile fraude/nereguli, la care se va asigura acces conform legislației în vigoare. Principiul de bază este că orice informație privind suspiciunile de fraudă/nereguli trebuie tratată confidențial. Confidențialitatea privind identitatea persoanei care face sesizarea este garantată. Structura de control va lua toate măsurile necesare și rezonabile pentru a garanta persoanelor care au furnizat cu bună credință și având motive întemeiate informații despre cazurile suspectate de fraudă, că nu vor suferi repercusiuni la nivel personal, profesional sau financiar. Rezultatele investigației nu vor fi divulgate sau discutate cu persoanele ce nu dispun de competența respectivă și se vor divulga sau discuta doar cu persoane relevante, la decizia conducerii S.A., „Drumuri – Soroca”.

RESPONSABILITĂȚI

Conducerea S.A., „Drumuri – Soroca” obligația fiduciară și responsabilitatea de a lua măsuri pentru a descuraja, detecta și preveni corupția și fraudă. Abordarea integrată de combatere a fraudei ajută la înțelegerea sensibilității S.A., „Drumuri – Soroca” la riscul de fraudă cu scopul de a identifica zonele cu un risc ridicat de fraudă și de a dezvolta un plan de control al fraudei. Acest lucru se poate realiza prin abordarea ariilor cu risc critic de fraudă, monitorizarea eficientă a diminuării riscului de fraudă și răspunderea cazurilor reale de fraudă. La nivelul S.A., „Drumuri – Soroca” echipa de evaluare a riscului de fraudă include personal din diferite departamente cu diverse responsabilități, inclusiv selectarea operațiunilor, verificările documentare și la fața locului și autorizarea plăților. S.A., „Drumuri – Soroca” efectuează evaluări ale riscurilor de fraudă, consiliere cu privire la cele mai bune practici de gestionare a riscului de fraudă și ajută la implementarea măsurilor de detectare a fraudei și prevenire a acesteia prin:

- Efectuarea de controale legate de gestionarea riscului de fraudă;
- Revizuirea contractelor și a documentelor justificative, revizuirea procedurilor interne după caz;
- Interviuri cu personalul cheie din departamentele de contabilitate, control sau achiziții;
- Implementarea de programe antifraudă și anticorupție.

Procedura de management	Cod PM PAA1.0
POLITICA ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE	Revizia: 0 Ediția: 1

S.A., „Drumuri – Soroca” este responsabilă de stabilirea și menținerea unui sistem de management financiar și control eficient, pentru asigurarea conformității cu legislația națională și europeană, în baza căreia să prevină fraudă/corupția. Conducătorii structurilor din cadrul S.A., „Drumuri – Soroca” sunt responsabili de:

- Implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern pentru a reduce riscurile de fraudă;
- Identificarea și evaluarea riscurilor de fraudă ca parte componentă a riscului operațional;
- Implementarea măsurilor pentru prevenirea și detectarea fraudelor;
- Raportarea corespunzătoare a fraudelor/suspiciunilor de fraudă/corupție în cazul în care acestea au avut sau pot să aibă loc.

Personalul de toate nivelurile, este obligat să asigure protejarea activelor, utilizarea rațională și eficientă a resurselor, protejarea și menținerea reputației entității. În cazul în care angajatul a primit sau i s-a oferit de la terțe părți cadouri sau beneficii de orice natură și oferirea/acordarea lor este legată în mod direct sau indirect de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, acesta este obligat să informeze conducerea.

DISPOZIȚII FINALE

Manifestând toleranța ZERO pentru acte și fapte de corupție și promovând practici și standarde etice înalte, principii și valori solide, bazate pe criteriile de moralitate, obiectivitate și profesionalism, S.A., „Drumuri – Soroca” asigură protejarea integrității și a reputației instituționale. Prezenta Politică nu substituie legislația în vigoare în domeniul antifraudă și anticorupție.